

Tiếng chuông chùa

Tác Giả: Huy Pháng

Chúa Nhật, 19 Tháng 7 Năm 2009 09:35

Nhiều đêm tôi nghe tiếng chuông trong sông và nghe tiếng chuông của thành phố như này, lan man như tôi tự nhiên, bỗng nhiên tôi thêm nghe một tiếng chuông chùa. Tiếng chuông đó tôi đã từng gặp trong những ngày tháng trước, tiếng chuông thanh thoát như gọi lên một tình yêu, đến đây tôi hiểu vô, đem tôi cho tâm hồn sự bình an, không phiền muộn.

Một buổi chiều nào đó trên bờ sông Hoàng, tôi nhớ lại, tôi đã nghe tiếng chuông từ chùa Linh Mộc và nghe theo dòng sông, qua những bờ lau lách, qua những ruộng lúa xanh rì và nghe đến ngôi trường học bên bờ sông Hoàng.

Ngày tôi trở về thăm quê hương đã nát sau những năm dài lưu lạc khổ đau, mỗi đêm gần sáng, trong ngôi trường xưa, tôi thấy những tiếng chuông của ngôi chùa như bên kia sông và nghe tôi. Tôi nhớ nghe tiếng chuông đóng đờ khoan thai như một lời an ủi, nhẹ nhàng. Tiếng chuông như tôi nhớ sự yên bình của quê hương.

Tôi đã xa những tiếng chuông như thế trong nhiều năm, bởi tôi thành phố như, con sông mất mà và cuộc sống không bao giờ có thể tìm lại. Danh lợi, chiến tranh, và những thù đã xô đẩy loài người đến với âm thanh của những tiếng bom đạn, tiếng súng, tiếng rú của những nhà máy như khói bụi mù và những tiếng ồn ào của những dòng xe chạy rầm rộ, vội vã.

Ngày xưa chúng ta đã từng nghe tiếng chuông trong Đường Thi của Vương Duy, Mạnh Hạo Nhiên, Thôi Hiệu. Chúng ta ai mà không biết đến cái nhà đêm trăng tàn, sương xuống, quạ kêu và tiếng chuông chùa Hàn San và nghe tôi giờ đây đêm của Trường Kinh. Và gần đây Quách Tấn với, “Những đêm buồn như những tiếng chuông, chùa cũ tiếng chuông ngân.” Tiếng chuông luôn luôn là của phồn hoa, của siêu thoát, của an nhiên tự tại khác hẳn với những gì trần tục, đời thường. Vậy mà tiếng chuông chùa đã không còn nghe nữa!

Câu chuyện sau đây đã gợi thích vì sao tiếng chuông chùa đã ngừng tiếng.

Đó là câu chuyện của thi nhân sống ở Ấn Độ Ram Gopal Muzumdar:

Xßa cß mßt ngßi quyßt tßm hßc đßo, theo mßt vß thißn sß sßng trong mßt cßi cß nhß, sßng đßm bßc, quyßt chí tu hßnh. Mßt nßy kia, cß cßng vißc, vß thißn sß phßi đi xa, đßn đß tß lßi phßi lo chßm chß tu hßnh, chß hß xßo lßng, giß lßi sßng đßm bßc vß tßm hßn thanh tßnh.

Ngßi đß tß nßy chß cß mßt chißc khß che thân, đßm tßi khi ngß, máng trên vách, thßng bß chußt ra cßn rách, phßi xin vßi thßa bá tánh thay đßi nhißu lßn.

Thßy vßy, thßng ngßi tu hßnh, ngßi làng đßn bißu thßy mßt con mèo dùng đß đßi bßy chußt. Tß khi cß mèo, chußt hßt cßn phá khß cßa thßy nhßng lßi phßi lo thßc ăn thêm cho mèo. Mßt phú nông trong làng cß lòng bißu thßy mßt con bò đß thßy vß tß sßa nuôi mèo. Cß bò rßi, thßy lßi phßi lo đi cßt cß nuôi bò. Dân làng lßi cß lòng tßt bißu thßy mßt đßm rußng màu mß đß thßy canh tác.

Chßng mßy lúc, đßc mùa, lßi bò, mèo đßu sinh sßn thêm, thßy phßi nhß đßn dân làng phß lßc cày cßy. Không bao lâu, chßn thanh tßnh xßa kia trß thành mßt nông trßi rßng lßn giàu cß.

Lúc ßy thßy không thißu tißn bßc, mßi cß ý đßnh phá bß chùa nghèo cũ, xây chùa mßi, bá tính mßi nghe đß đßc lòng, ùn ùn góp cßng góp cßa cúng đßng đß lßy phßc. Chßng mßy chß thßy đß xây đßng mßt ngôi chùa mßi nguy nga tráng lß, tßng lßn, cßa cao, trong ngoài đßu sßn son thßp vàng nhß chßn cung đình cßa Vua Chúa.

Quá giàu, thêm đa đoan cßng vißc, tính toán kinh doanh làm sao đßc nhißu tißn hßn, đßm đßm thßy bù đßu vßi nhßng con sß thu chi, không còn đßc tâm cũng nhß cß thßi gian đß tu hßc. Ngày nay thßy đß trß thành trißu phú, đßi tß bßn, chß cß bß áo cà sa bên ngoài cho bißt thßy là mßt tu sĩ.

Mßt ngày kia sß phß trß vß, mßi đßn rßo đßt cũ đß thßt kinh rßng rßi, hßn phi lßc phách, không thßy túp lßu cß đßn sß ngày xßa mình ra đi, mà trßc mßt là mßt ngôi đßn tráng lß, khách thßp phßng lui tßi chiêm bái, ngßa xe đßy đßc, ßn ào không kém gì chßn phßn hoa trßn tßc. Thßy sß phß chßng gßy, tay nßi trß vß, thßy hân hoan ra đón, cßn kß trình bày lßi nhßng chuyßn đßi thay tußn tß theo thßi gian, hy vßng đßc sß phß nhißt lißt khen ngßi, xißn đßng cßng đßc cßa thßy.

Số phận nín lặng hàng lâu, cuối cùng thôi dài mà nói rằng:

“Tôi mất cái khỉ rách chuốt cùn, con đã làm đường đi mất bước quá xa đến cái lâu đài này, người cưỡi ngựa đi ư gì ta đã dạy con tu học như thế để giải thoát và giúp người giải thoát. Chùa lớn nguy nga thì phải lo tu bổ coi sóc, tín đồ đông thì ồn ào, hỗn tạp, đức phật thì thôi đi đâu nọ mà tu học.

Nhân vật trong chuyện chính là thi sĩ s, người kể chuyện:

“Người đi tu sĩ đó là tôi, tôi đã từ bỏ hết đi theo thầy lên non học đạo, và nay tôi áp dụng nó (đạo tuy tài s) để chữa mọi bệnh nan y trong tu viện này...”

Bây giờ người ta không còn xây chùa trên núi, xây chùa trên núi thì thanh tịnh, dù tu tập, nhưng không hiểu thi sĩ nam tín nữ và khách vắng lại. Ông Trưởng Nguyễn Bỉnh Khiêm đã mỉa mai: “Ta đi tìm nơi vắng vẻ”, nhưng bây giờ đi tìm nơi vắng vẻ quí là đi, thà cứ theo chân “người khôn người thì chỉ lao xao.”

Khi chùa nọ mọc phía phố thị, chôn búa rìu rành thì tiếng chuông sấm bẻ gãy giờ giờ phía phố hoa tưng lữ, có khi chùa lại không được đánh chuông. Khi thầy bôn rìu đã đoan vắng năm bảy ngôi chùa, vắng sách chi thu, vắng suy tính, nọ nọ vạ ân nghĩa, thế người ghét thế người tình thì khó nói chuyện tu học.

Ngày xưa khi đức Phật tìm ra chánh pháp, nêu muôn, Vua Tần Phàn s cung cấp cho người xa mã, tiến hô, hộ ư, và xây dựng hàng chục ngôi chùa nguy nga tráng lệ, sơn son thiếp vàng cho người hành đạo, đâu có phải lê đôi dép mòn qua hàng nghìn dặm đường gai góc, nóng cháy hay sương tuyết.

Tôi là người của thế kỷ trước đi lạc tại đây. Vì sao chăng nữa chùa phải là chùa Long Giác của Hòn Bông M Tiên, chùa phải là chùa làng của Vang Bóng Mất Thế, hay mảnh đất của chùa Hàn San, trong đó thì không thấy rõ cảnh chùa, chỉ nghe tiếng chuông chùa vắng lặng. Chúng ta đánh mất hiểu thế, trong đó có chăng tiếng chuông chùa.

Tiếng chuông chùa

Tác Giả: Huy Phßng

Chúa Nhật, 19 Tháng 7 Năm 2009 09:35

Xin cho tôi tìm lại một chút tuổi thơ và tiếng chuông chùa ngày xưa. Tôi đã đi trên những đường cũ của con đường đời, nhìn thấy mọi người có những giây phút tận hưởng đời, nhìn và quá khứ từng người đã mất, những làm sao có được một vài giây phút như Hồi Dzịnh đó :

“Chân đi đến tiếng chuông chùa,

Tôi nghe năm tháng ngày xưa lại về.”